

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/736/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213206080
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3213206080.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa ZSE Energia, a.s., so sídlom Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 677 281, zast.: GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Vodná 3, 040 01 Košice, IČO: 36 730 564, proti odporcovi Igorovi Botkovi, trvale bytom Dežerice 15, o zaplatenie 167,51 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 09. júla 2014, č.k. 4C/40/2014-38, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 431,32 eur od 23.12.2010 do 27.04.2011, úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 331,32 eur od 28.04.2011 do 27.06.2011 a úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 161,39 eur od 28.06.2011 do 22.02.2013, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť mu sumu vo výške 2 004,13 eur s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia faktúr za dodanie elektrickej energie v období od 01.04.2005 do 29.05.2009. Písomným podaním zo dňa 12.03.2014 vzal navrhovateľ návrh späť v časti o zaplatenie 1 834,20 (6 x 305,70 eur). Zároveň uviedol, že naďalej trvá na podanom návrhu v časti zaplatenia - zostatku neuhradenej faktúry č. 7120591777, avšak z dôvodu zrejmych chýb v písaní opravil svoj návrh.

Uznesením zo dňa 19.03.2014 č.k. 4C/40/2014-25 súd konanie v časti o zaplatenie 1 834,20 eur zastavil a odporcovi v časti, v ktorej bolo konanie zastavené náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.05.2014. Súčasne pripustil zmenu návrhu.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o ochrane spotrebiteľa).

Zhodnotením zisteného skutkového stavu dospel súd prvého stupňa k právnemu záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný, a to čiastočne v časti príslušenstva, úrokov z omeškania. Súd bol

názoru, že zmluva od ktorej navrhovateľ odvodzuje svoje právo (a ktorej existencia nebola účastníkmi konania spochybnená a na základe ktorej odporca dodával elektrinu a následne aj vyfakturoval) je spotrebiteľskou zmluvou, a v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na ňu aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd posúdil vzťah medzi navrhovateľom a odporcom ako občianskoprávny, spotrebiteľský a vzhľadom na ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa pri posudzovaní nároku navrhovateľa z tejto spotrebiteľskej zmluvy prihliadal a to aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva z dôvodu jeho premlčania a konštatoval, že premlčacia doba je trojročná tak v prípade istiny ako aj príslušenstva, úrokov z omeškania. V prípade istiny (vyfakturovanej sumy) uplynula premlčania doba vzhľadom na stanovenú splatnosť faktúry č. 7120591777 dňa 23.02.2013. Navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 23.12.2013, t.j. po uplynutí premlčacej doby a z dôvodu premlčania práva súd návrh v časti istiny zamietol. Súd prvého stupňa poznamenal, v súvislosti s uplatnenou časťou istiny vo výške 6,12 eur za upomienku (v zmysle faktúry), že navrhovateľ ani nepreukázal, ako akú upomienku ide, či a kedy ju vystavil a poslal a preto aj z tohto dôvodu (ak by právo navrhovateľa nebolo premlčané) v tejto časti súd návrh zamietol.

Čo sa týka uplatnených úrokov z omeškania tieto sa premlčujú vo všeobecnej trojročnej lehote, z čoho vyplýva, že ich možno úspešne uplatniť v uzavretom časovom intervale, ohraničenom tromi rokmi odo dňa podania žaloby (návrhu) späťne (ostatné neskoršie sú premlčané v dôsledku uplynutia všeobecnej premlčacej doby k jednotlivým denným úrokom z omeškania) a dňom, keď vznikne možnosť na účinné vznesenie námietky premlčania voči istine (v prípade spotrebiteľskej zmluvy keď je istina premlčaná). Z tohto dôvodu súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne (návrh prevyšujúci túto výšku úrokov z omeškania zamietol, navrhovateľ si uplatňoval úrok z omeškania vo výške 9,25 %) t.j. vo výške stanovenej podľa Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády k prvému dňu omeškania t.j. ku dňu 23.02.2010 za obdobie od 23.12.2010 do 22.02.2013 z istiny predstavujúcej úhradu za dodanie elektriny (431,32 eur) a s prihliadnutím na čiastočné úhrady tejto istiny odporcom dňa 27.04.2011 (100 eur) a 27.06.2011 (169,93 eur). Vo zvyšnej časti návrh o zaplatenie úrokov z omeškania zamietol z dôvodu premlčania a z dôvodu nepreukázania samotnej pohľadávky (a tým aj jej príslušenstva) v časti 6,12 eur za upomienku, tak ako súd uviedol v zdôvodnení o nepriznaní istiny vzťahujúcej sa k úhrade za upomienku.

Lehotu na plnenie určil súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p., a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Odporca (ktorého neúspech bol len v nepatrnej časti (a to len v časti priznaných úrokov z omeškania) si náhradu trov konania neuplatnil a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, a to proti zamietavému výroku predmetného rozsudku a proti výroku o náhrade trov konania a žiadal, aby odvolací súd prvostupňové rozhodnutie v napadnutých výrokoch zmenil tak, že odporcu zaviazal na zaplatenie zvyšných nárokov, ohľadne ktorých bol návrh zamietnutý, ako aj k náhrade trov konania. V odvolaní namietal, že prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil, nakoľko použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), zavedené do zákona o ochrane spotrebiteľa zákonom č. 102/2014 Z.z., ktorý nadobudol okrem niektorých, v tomto zákone uvedených ustanovení, účinnosť 1. mája 2014. Pričom v tejto súvislosti poukázal na to, že sa svojho nároku zo spotrebiteľskej zmluvy domáhal na základe návrhu doručeného na súd dňa 23.12.2013, teda predtým než bolo do zákona o ochrane spotrebiteľa zavedené ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa. S poukazom na to, že vo vzťahu k ustanoveniu § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa predmetný zákon neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia nemôže sa aplikovať na konania začaté pred jeho účinnosťou. V nadväznosti na vyššie uvedené poukázal na skutočnosť, že jednou z nevyhnutných súčastí obsahu princípu právneho štátu vyplývajúceho z čl. 1 Ústavy SR je požiadavka právnej istoty. S uplatňovaním tohto princípu sa spája aj požiadavka ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou ktorého je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov. Z požiadavky

právnej istoty jednoznačne vyplýva záver, že právny predpis, resp. jeho ustanovenia pôsobia iba do budúcnosti a nie do minulosti. Poukázal na skutočnosť, že zákon o ochrane spotrebiteľa v súvislosti s novelou tohto zákona účinnou k 1. máju 2014 obsahuje prechodné ustanovenia, ktoré však upravili len niektoré inštitúty, ale neriešili aplikáciu ustanovenia § 5b. Z toho dôvodu mal za to, že na právne vzťahy vzniknuté a konania začaté pred účinnosťou predmetného ustanovenia by sa ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa nemalo použiť a pri premlčaní by mal konajúci súd aplikovať ustanovenie § 100 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené zastával názor, že v predmetnej veci prvostupňový súd nemal aplikovať ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa a v dôsledku tohto ustanovenia ex offo prihliadnuť na premlčanie, bez toho, aby odporca premlčanie nároku navrhovateľa namietal podľa ustanovenia § 100 Občianskeho zákonníka. Týmto postupom prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil, keď bez námietky premlčania odporcom prihliadol na premlčanie práva navrhovateľa ex offo, následkom čoho nepriznal navrhovateľovi nárok v ním uplatňovanej výške. Ďalej uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., z toho dôvodu, že prvostupňový súd rozsudok prvostupňového súdu nedostatočne odôvodnil, čím odoprel sťažovateľovi možnosť dozvedieť sa o dôvodoch rozhodnutia. Účel odôvodnenia rozhodnutia súdu v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. spočíva predovšetkým v preukázaní správnosti súdneho rozhodnutia, pričom odôvodnenie musí byť zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné. V opačnom prípade dochádza, aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky k porušovaniu práv účastníka konania na spravodlivý proces v zmysle čl.6 odsek 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v zmysle čl.46 ods. 1 Ústavy SR. Rozhodnutie prvostupňového súdu neobsahuje úplné a výstižné zdôvodnenie na použitie ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa. Mal za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v zmysle uvedeného arbitrárne, nepresvedčivé a teda nepreskúmateľné.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal vec v napadnutej časti, a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 431,32 eur od 23.12.2010 do 27.04.2011, úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 331,32 eur od 28.04.2011 do 27.06.2011 a úrok z omeškania vo výške 9,0 % ročne zo sumy 161,39 eur od 28.06.2011 do 22.02.2013, napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto výroku právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

Právne posúdenie, ako aj postup prvostupňového súdu, po preskúmaní odvolací súd považoval za správny. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol z dôvodu premlčania práva.

V prejednávanej veci mal aj odvolací súd za preukázané, že zmluva od ktorej navrhovateľ odvodzuje svoje právo (a ktorej existencia nebola účastníkmi konania spochybnená a na základe ktorej odporca dodával elektrinu a následne aj vyfakturoval) je spotrebiteľskou zmluvou, a v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na ňu aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa teda správne posúdil vzťah medzi navrhovateľom a odporcom ako občianskoprávny, spotrebiteľský a vzhľadom na ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa pri posudzovaní nároku navrhovateľa z tejto spotrebiteľskej zmluvy správne prihliadal a to aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva z dôvodu jeho premlčania a správne konštatoval, že premlčacia doba je trojročná tak v prípade istiny ako aj príslušenstva, úrokov z omeškania. V prípade istiny (vyfakturovanej sumy) uplynula premlčania doba vzhľadom na stanovenú splatnosť faktúry č. 7120591777 dňa 23.02.2013. Navrhovateľ podal návrh na súde až dňa 23.12.2013, t.j. po uplynutí premlčacej doby a z dôvodu premlčania práva súd prvého stupňa správne návrh v časti istiny zamietol.

Čo sa týka odvolacej námietky navrhovateľa ohľadne použitia § 5b zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý nadobudol účinnosť až dňa 1.5.2014, odvolací súd uvádza, že jeho použitie prvostupňovým súdom bolo správne. V prípade spotrebiteľskej zmluvy súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihliadne na premlčanie nároku uplatňovanému voči spotrebiteľovi z úradnej povinnosti bez toho, aby sa spotrebiteľ premlčania dovoľával. Ohľadom uvedeného ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia a odvolací súd je rovnako ako súd prvého stupňa toho názoru, že vzhľadom na jeho procesný charakter / ustanovenie zakladá povinnosť pre súd, či iný orgán v konaní, v ktorom sa proti spotrebiteľovi uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy/ a neexistenciu prechodných ustanovení, je súd povinný prihliadnuť na premlčanie i bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom aj v záväzkových vzťahoch, ktoré vznikli pred 1.5.2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní nepovažoval za dôvodné, a preto rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si náhradu týchto trov neuplatnil postupom podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.